

Oplegnotitie algemeen bestuur

AGENDAPUNT 01-07-2026

AB 036a

Voorstel voor de vergadering van:	algemeen bestuur
Datum vergadering:	1 juli 2026
Onderwerp:	Financiering Nu Niet Zwanger vanaf 2027
Portefeuillehouder:	Martijn Beek
Indiener:	Secretaris
Bijlage:	<ul style="list-style-type: none"> - Oplegnotitie Voortgang implementatie Nu Niet Zwanger (AB 14-5-26) - Oplegnotitie Borging Nu Niet Zwanger vanaf 2027 (AB 3-12-25) - Ledenbrief VNG inzake AZWA financiering voor gemeenten (22-4-26) - Handreiking NNZ basisfunctionaliteit 1 juni 2026 - Factsheet NNZ regio Utrecht 2020-Q12026 en ervaringsverhaal

---

Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur van GGDrU besluit

- Ofwel tot het financieren van de regionale basisvoorziening Nu Niet Zwanger per 2027 via een verhoging van de inwonerbijdrage per 1-1-27 met 32 cent per inwoner. Dit bedrag bouwt voort op het bedrag dat de afgelopen jaren is ingezet.
- Ofwel tot het financieren van de regionale basisvoorziening Nu Niet Zwanger via een tijdelijke collectieve maatwerkfinanciering voor het jaar 2027 gebaseerd op 32 cent per inwoner. En om in het AB van 2-12-26 te besluiten over structurele financiering vanaf 2028 en verder.

Toelichting

Nu Niet Zwanger is in 2023 ingekocht door alle 26 gemeenten binnen een regionale samenwerkingsovereenkomst voor de periode 2023 - 2026. Daarbij werd afgesproken medio 2025 tijdens een evaluatiemoment stil te staan bij de behaalde resultaten. Op het AB van 14 mei 2025 heeft het Algemeen Bestuur kennis genomen van de voortgang van de implementatie van Nu Niet Zwanger in de regio Utrecht. Op basis daarvan werd besloten eind 2025 een voorstel te agenderen om de collectieve maatwerkovereenkomst na afloop van de periode van 4 jaar om te zetten in structureel via de inwonerbijdrage gefinancierde dienstverlening.

Op de AB-vergadering van 3 december 2025 heeft het Algemeen Bestuur de intentie uitgesproken om Nu Niet Zwanger vanaf 2027 te borgen als regionale basisvoorziening.

Daarbij werd besloten in de eerstvolgende vergadering nadat er zekerheid zou zijn over de financiële middelen uit het AZWA te besluiten over de bijstelling van de inwonerbijdrage ten behoeve van NNZ waarbij de middelen die gemeenten van het Rijk ontvangen kaderstellend zijn.

In de voorgaande twee vergaderingen van het Algemeen Bestuur (op 25 maart 2026 en 13 mei 2026) is het bestuur geïnformeerd over het onderwerp Nu Niet Zwanger. Daarbij is aangegeven dat er op het moment van verzenden van de stukken nog geen precieze duidelijkheid was over de financiële middelen ten aanzien van NNZ, waardoor er nog geen notitie ter besluitvorming kon worden aangeboden. Op dat moment was uitstel nog mogelijk.

Echter, op de AB-vergadering van 1 juli 2026 is besluitvorming noodzakelijk om de continuïteit van dienstverlening te kunnen waarborgen per 2027. Daarmee kan ook aan de medewerkers die zich bezighouden met Nu Niet Zwanger tijdig duidelijkheid geboden worden (het volgende AB vindt namelijk erg kort voor 2027 plaats, namelijk op 4 november 2026).

Ontwikkelingen afgelopen maanden

Opbrengst gespreksronde gemeenten

In het eerste half jaar van 2026 zijn er één op één voortgangsgesprekken gevoerd tussen betrokken ambtenaren vanuit de gemeenten en vanuit GGDrU de programmamanager NNZ en inhoudelijk coördinatoren. De volgende onderwerpen zijn hier besproken: landelijke doorontwikkeling van de NNZ-methodiek, focuspunten in 2026, stand van zaken lokale netwerk en toelichting op bestuurlijk proces rondom borging en toelichting op de financiën. De voortgangsgesprekken werden positief ontvangen, ambtenaren vonden het prettig om op de hoogte te zijn van de laatste ontwikkelingen en waar nodig vragen te kunnen stellen. Ook zijn er acties afgestemd aan zowel gemeente- als GGDrU-kant met als doel om partijen die nog gemist worden als samenwerkingspartner aan te sluiten. Nu Niet Zwanger is een structureel programma, het bespreekbaar maken van de kindervens in zowel sociaal- als medisch domein, vraagt continue aandacht. De volgende voortgangsgesprekken zijn gepland voor dit najaar.

VNG-brief 22 april 2026

Op 22 april jl heeft de VNG een brief naar alle gemeenten gestuurd over de AZWA-financiering voor gemeenten. Daarin wordt aan gemeenten duidelijkheid gegeven over de aan het AZWA gekoppelde financiële middelen die nodig zijn om invulling te kunnen geven aan de opgave die volgt uit het AZWA-akkoord. Met het AZWA zijn gemeenten eraan gehouden om in 2030 landelijke dekking te realiseren voor alle basisfunctionaliteiten, waaronder Nu Niet Zwanger.

Handreiking Basisfunctionaliteit Nu Niet Zwanger 1 juni 2026

In de handreiking staat in hoofdstuk 6 (Financiën) dat gemeenten gezamenlijk de kosten voor de NNZ-begroting dragen, waarbij de uitvoering bij de GGD ligt. Hiervoor kan de gemeente onder meer gebruik maken van AZWA-gelden.

De handreiking stelt verder: *'De extra middelen die via het AZWA beschikbaar komen voor NNZ zijn bedoeld als intensivering bovenop de reeds bestaande inzet van gemeenten op NNZ. In 2026 ontvangen gemeenten de AZWA-middelen voor NNZ via de brede SPUK GALA.'* De handreiking laat hiermee in het midden of het nu wel of niet toegestaan is als gemeente om de inzet op NNZ naar nul te brengen en vervolgens via het AZWA te financieren. VWS biedt gemeenten op dit punt via deze handreiking op dit moment geen 100% duidelijkheid. Wel wordt gemeld dat naar verwachting nog voor de zomer besluitvorming plaatsvindt over de financieringsvorm. De uitkomst daarvan zal worden toegevoegd in een volgende versie van de handreiking basisfunctionaliteit Nu Niet Zwanger.

SPUK AZWA (verwacht medio 2026)

Naar verwachting wordt de SPUK AZWA medio 2026 gepubliceerd met daarin een bijlage met bedragen per gemeente. Voor de financiering van de gemeentelijke taken is gekozen voor een 'ontschotte' SPUK. Dit betekent dat de middelen die gemeenten ontvangen 1 budget vormen zonder exacte bestedingsvoorschriften per thema. Met andere woorden: wat in AZWA zit is bij elkaar opgeteld, de afzonderlijke middelen voor de basisfunctionaliteiten worden niet uitgeschreven in de SPUK. Dat geldt daarmee ook voor D5 basisfunctionaliteit 'kansrijke start integrale gezinspoli en Nu Niet Zwanger' binnen leefgebied kansrijk opgroeien.

Financiële consequenties

In de AB-notitie van december 2025 heeft GGDrU onderbouwd dat de regionale basisvoorziening Nu Niet Zwanger structureel geborgd kan worden met een verhoging van de inwonerbijdrage met 32 cent per inwoner vanaf 2027. Vergeleken met de landelijke range van 30 tot 50 cent zit GGDrU relatief aan de lage kant. Het bedrag van 32 cent bouwt voort op het bedrag dat de afgelopen jaren is ingezet en waar we naar verwachting ook de komende periode mee vooruit kunnen. GGDrU zal de ontwikkeling van het cliëntaantal blijven monitoren. Mocht de situatie zich voordoen dat het aantal dermate stijgt dat het bedrag per inwoner niet meer toereikend is zal aan het bestuur een voorstel worden voorgelegd op welke wijze hiermee omgegaan kan worden.

Tegelijkertijd is het zo dat de SPUK AZWA eind juni, begin juli wordt verwacht en gemeenten veelal nog een integrale afweging willen maken hoe het ontschotte budget zal worden verdeeld over de basisfunctionaliteiten. Een alternatief voor het voorstel tot structurele financiering per 2027 kan daarom zijn om voor het jaar 2027 een overbruggingsfinanciering te besluiten en op het AB van 2 december 2026 een vervolgvoorstel te agenderen voor de structurele financiering vanaf 2028 zodat het besluit daarover nog kan worden verwerkt in begroting 2028.

De financiële consequenties zijn daarom afhankelijk van de keuze als volgt:

- A. Of: Verhoging van de inwonerbijdrage met een bedrag van 32 cent per inwoner per jaar vanaf 2027.
- B. Of: Een tijdelijke collectieve maatwerkfinanciering voor het jaar 2027 waarbij de bedragen per gemeente zijn gebaseerd op 32 cent per inwoner. En indien daar op een later moment door het AB toe wordt besloten het verwerken van structurele financiering in begroting 2028 en verder.

Optie A: Geeft voor de uitvoer de meeste zekerheid m.b.t. de bedrijfscontinuïteit en daarmee continuïteit van de dienstverlening. Daarbij sluit deze optie aan bij de landelijke inzet op een dekkend aanbod in heel Nederland.

Optie B: Hierbij behouden gemeenten de ruimte om in de nabije toekomst terug te komen op de financiering. I.v.m. de inhoudelijk gewenste bedrijfscontinuïteit, continuïteit van dienstverlening en door het AB gewenste goed werkgeverschap zal GGDrU medewerkers in vaste dienst aannemen. Dit komt neer op een risico op frictiekosten zodra gemeenten alsnog besluiten de dienstverlening van NNZ te stoppen. GGDrU acht dit risico beperkt, maar niet nul.

Verdere behandeling

Of: verwerking van de verhoging van de inwonerbijdrage in begroting 2027
Of: verwerking van de tijdelijke maatwerkfinanciering in begroting 2027. En een vervolgvorstel voor de structurele financiering van Nu Niet Zwanger vanaf 2028 in het AB van 2-12-26.

Bijlage 1: Bedrag NNZ 2027 per gemeente

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-25	Bedrag per inwoner	Nu Niet Zwanger 2027
Amersfoort	163.298	€ 0,32	52.255
Baarn	25.184	€ 0,32	8.059
Bunnik	16.279	€ 0,32	5.209
Bunschoten	22.684	€ 0,32	7.259
De Bilt	43.792	€ 0,32	14.013
De Ronde Venen	45.921	€ 0,32	14.695
Eemnes	9.927	€ 0,32	3.177
Houten	50.945	€ 0,32	16.302
IJsselstein	33.339	€ 0,32	10.668
Leusden	31.911	€ 0,32	10.212
Lopik	14.800	€ 0,32	4.736
Montfoort	13.772	€ 0,32	4.407
Nieuwegein	66.788	€ 0,32	21.372
Oudewater	10.355	€ 0,32	3.314
Renswoude	5.782	€ 0,32	1.850
Rhenen	20.392	€ 0,32	6.525
Soest	47.999	€ 0,32	15.360
Stichtse Vecht	66.130	€ 0,32	21.162
Utrecht	376.757	€ 0,32	120.562
Utrechtse Heuvelrug	50.945	€ 0,32	16.302
Veenendaal	70.352	€ 0,32	22.513
Vijfheerenlanden	62.554	€ 0,32	20.017
Wijk bij Duurstede	23.831	€ 0,32	7.626
Woerden	53.976	€ 0,32	17.272
Woudenberg	14.760	€ 0,32	4.723
Zeist	66.671	€ 0,32	21.335
Totaal	1.409.144	€ 0,32	450.926